

Poljoprivredna savetodavna i stručna služba Negotin je jedina organizacija u Okrugu Bor (Bor, Negotin, Kladovo, Majdanpek) koja je okružnog karaktera i čija je osnovna delatnost utvrđivanje postojećeg stanja u proizvodnji, kontinuiranim i trajnim povećanjem poljoprivredne proizvodnje na zemljoradničkim gazdinstvima.

Delatnosti:

- poslovi kontrole plodnosti zemljišta
- izveštajno prognozna služba i registrovanje prometa pesticida
- praćenje odabranih registrovanih poljoprivrednih gazdinstava
- edukativna aktivnost u vidu davanja preporuka i stručnih saveta
- uvođenje novog sortimenta i rasnog sastava izvođenjem demonstracionih ogleda u biljnoj i stočarskoj proizvodnji
- organizovanje i održavanje predavanja, seminara, zimskih školi, radionica i kurseva
- izdavanje stručnih publikacija i svi drugi vidovi javnog informisanja
- sprovođenje mera agrarne politike
- praćenje i izveštavanje o sezonskim poljoprivrednim radovima

Sadržaj:

• Agrotehničke mere u proizvodnji brokole	3
(Vladica Gavrilović, dipl.inž., savetodavac za ratarstvo)	
• Simptomi nedostatka i viška azota (N) u biljnom tkivu	4
(Nenad Ilić, dipl.inž., savetodavac za zaštitu bilja)	
• Magnezijum u zemljištu	4
(Vladica Stefanović, dipl.inž., savetodavac za ratarstvo)	
• Zemljište kao ekološki faktor u vinogradarstvu	5
(Dejan Stefanović, dipl.inž., savetodavac za voćarstvo i vinogradarstvo)	
• Agroekološki uslovi gajenja lešnika	6
(Teodor Prvulović, dipl.inž., savetodavac za voćarstvo i vinogradarstvo)	
• Tehnologija spravljanje vina od jabuka	7
(Zorica Petkanić, dipl.inž., savetodavac za tehnologiju)	
• Zadrukarstvo	8
(Dragan Radosavljević, dipl.inž., savetodavac za stočarstvo)	
• STIPS	9

Uređivački odbor - Savetodavna služba PSSS Negotin:

-dr Dimitrije Prvulović (direktor), Zorica Petkanić (dipl.ing. tehnologije), Nenad Ilić (dipl.ing. zaštite bilja), Vladica Gavrilović (dipl.ing.ratarstva), Dejan Stefanović (dipl.ing. voć. i vin.), Teodor Prvulović (dipl.ing. voć. i vin.), Vladica Stefanović (dipl.ing. ratarstva), Dragan Radosavljević (dipl.ing. stočarstva).

Agrotehničke mere u proizvodnji brokole

Plodored. - Brokola dolazi na prvo mesto u plodoredu. S obzirom da obrazuje veliku vegetativnu masu, veoma dobro usvajaja hraniva iz organskih đubriva te se uspešno gaji pri đubrenju stajnjakom. Za proizvodnju brokole, dobre predkulture su mahunjače, krastavac, mladi krompir, trave, a za proizvodnju kasne brokole i strna žita. Brokolu ne treba gajiti na istom mestu bar tri godine a pri pojavi bolesti bar 4-5 godine.

Osnovna obrada zemljišta- izvodi se u jesen a način obrade zavisi od predkulture. Brokola iziskuju dobro pripremljeno zemljište. Ako se gaji kao rani usev, traži duboko zimsko oranje (oko 30 cm), koje se na 10-15 dana pre rasađivanja usitni i poravna (tanjiranje i drljanje). Obrada zemljišta pred sadnju ili setvu ima za cilj stvaranje rastresite strukture zemljišta u sloju od 10- 12 cm, pogodne za nicanje i dobro ukorenjavanje rasađenih biljaka. Pre toga treba rasturiti odgovarajuće količine mineralnih đubriva i to po celoj površini. Zemljište mora biti dobro pripremljeno i dovoljno vlažno.

Đubrenje- Jedna tona brokole utroši 11 kg N, 3.3 kg P205 i 8.8 kg K20. Brokola za svoj razvoj zahteva veću količinu bora. Nedostatak bora prouzrokuje, crnjenje i šupljikavost stabla, a sami pupoljci su manji. Ukupna količina fosfora je oko 60-280 kg P205 po hektaru. Ukupna količina azota po hektaru se kreće od 112-230 kg. Biljke brokole tokom vegetacione sezone usvoje od 150-280 kg N/ha. Pod osnovnu obradu unosi se – zaorava 30- 50 tona stajnjaka po hektaru, oko 500- 800 kilograma NPK đubriva kombinacije 8:16:24, a pred sadnju 150-200 kilograma URE-e. Preostala količina azota 100-150 kilograma KAN-a po hektaru, unosi se dve-tri nedelje posle sadnje, u prihrani.

Vreme setve- Brokola se gaji kao rani, zatim kao srednjerani, odnosno srednjekasni usev, mada najbolje uspeva kao kasni jesenji – iz postrne proizvodnje. Znatno kraće je vegetacije od karfiola, te kada se sadi početkom jula kao drugi usev, za berbu pristiže u avgustu, septembru i oktobru.

Način setve(sadnje)- Proizvodnja brokole najčešće se odvija preko rasada, mada može i direktnom setvom semena na stalno mesto. U fazi dobro razvijenog rasada biljke se rasađuju ručno ili mašinski – sadilicama, na razmak između redova 60 i u redu 40-50 santimetara. Sadnju u stopu treba da prati navodnjavanje, što omogućuje brzo i uspešno ukorenjavanje rasada.

Mere nege- U toku proizvodnje sprovode se redovne mere nege, zaštite od bolesti i štetočina. U cilju uništavanja korova i stvaranja povoljnog vodno-vazdušnog režima-razbijanje pokorice, primenjuje se međuredno kultiviranje. Prvo se izvodi tri-pet dana posle sadnje, a sledeća posle svakog navodnjavanja. Međuredna obrada izvodi se sve dok se ne sklope redovi. Na manjim površinama brokola može i da se ogrée radi formiranja adventivnih korenova. Korovi u usevu brokole, pored kultiviranja i okopavanja, mogu da se suzbijaju i herbicidima. Pored korova, obavezna je zaštita posebno od štetočina – buvača, lisnih vaši, lisne i ozime sovice.

Berba - Cvast brokole može da cveta i posle ubiranja. Osim toga, vrlo brzo gubi turgor, te zbog toga mora da se čuva kraće vreme u uređajima za rashlađivanje, a duže zamrznuta. Primarne cvasti iznose se na tržište pojedinačno, dok se sekundarne ili bočne vezuju u vezice. Berba može da bude jednokratna-za industrijsku preradu, ili višekratna – svaki dan, ili dva tri puta nedeljno. Prinosi se kreću od 15 do 30 tona primarnih i od 0,5 do tri tone sekundarnih cvasti po hektaru.

Simptomi nedostatka i viška azota (N) u biljnom tkivu

Azot (N) je makroelement koji učestvuje u građi proteina i utiče na rast biljke. On je sastavni deo hlorofila a isto tako ulazi i u sastav ćelijske membrane. U ranijim fazama životnog ciklusa biljka ga usvaja u amonijačnom (NH_4^+) obliku dok se u kasnijim fazama on apsorbuje u nitratnom (NO_3^-) obliku. Postoji tačno utvrđen odnos usvajanja ovih jonova od strane biljke. U samoj biljci učestvuje u građi aminokiselina koje su sastavni deo proteina a takođe je zastupljen u strukturi nukleinskih kiselina. Proteini se stalno sintetišu i razgrađuju u biljnom tkivu tako da se i sam azot lako premešta iz starog lišća u mlado lišće tako da se simptomi nedostatka azota pre svega manifestuju na starim listovima u vidu žutila i hloroze.

Suprotno tome, višak azota dovodi do tamno zelene boje listova sa manje ili više hloroze pa čak i nekroze na vršnim listovima i marginama. Ne retko dolazi i do stvaranja naboranih tvorevina na listu i izduženja mladara. Osim toksičnog delovanja višak azota deluje antagonistički na kalijum i bor a delimično i na bakar.

Simptomi nedostatka i viška fosfora (P) u biljnom tkivu

Fosfor (P) je makroelement koji učestvuje u građi ćelijske membrane, sastavni je deo nukleinskih kiselina i veoma je bitan za konverziju energije u biljci. Biljke ga usvajaju u obliku dvovalentnog HPO_4^{2-} jona i monovalentnog H_2PO_4^- jona a sve u zavisnosti od pH zemljišta. Na zemljišta sa pH manjim od 7.2 biljke usvajaju monovalentni oblik fosfata dok na zemljištima kod kojih je pH veće od 7.2 usvajaju dvovalentni oblik fosfata. Kao element slabo je pokretljiv u zemljištu dok se veoma lako kreće kroz biljku utičući pre svega na rast korenovog sistema i brzinu zrenja. Simptomi nedostatka fosfora se pre svega manifestuju pojavom crvene boje na listu što je najuočljivije na kukuruzu u proleće, pogotovu pri hladnom vremenu i na strnim žitima u jesen. Fosfor se u poljskim uslovima retko nalazi u višku a kao posledica njegove povećane prisutnosti može doći do deficita pristupačnog Fe, Mn, i Zn jer fosfor vezuje ove elemente a i stvara alkalnu sredinu tako da dolazi do težeg usvajanja bora i simptoma venjenja vrhova lista kod deteline i širenja ka osnovi liske

Magnezijum u zemljištu

Usvajanje magnezijuma može značajno da smanji prisustvo katjona K^+ , NH_4^+ , Mn^{2+} , Ca^{2+} kao i H^+ jon, što se dešava kada je vrednost pH sredine nize.

Snižena vrednost ispod 6 dovodi do značajnog smanjenja usvajanja magnezijuma. Tako da se na biljkama u kiseloj sredini često pojavljuju promene usled nedostatka magnezijuma.

Takodje se smatra da kiselost zemljišta ima neposredan uticaj na usvajanje magneziju, pošto se usvajanje magnezijuma smanjuje i u slučaju kada ne dolazi do oštećenja korena biljke.

Na kiselim zemljištima visok sadržaj aluminijuma može takodje da smanji usvojenu količinu magnezijuma. Najpristupačniji oblici kalcijuma i magnezijuma za biljke u zemljištu se nalaze pri pH 7 do 8.5. Sa porastom pH vrednosti iznad 8.5 smanjuje se njihova pristupačnost biljkama, pošto u adsorbovani kompleks ulaze jednovalentni katjoni natrijuma i kalijuma, a kalcijum i magnezijum se talože u obliku karbonata.

Zemljište kao ekološki faktor u vinogradarstvu

Za vinovu lozu se kaže da se može gajiti na vrlo različitim tipovima zemljišta, pa uz adekvatnu pripremu i na dosta siromašnim zemljištima na kojima mnoge ostale biljke ne mogu ili se mogu gajiti sa mnogo manje uspeha. Dakle, vinova loza nije veliki probirač u pogledu zemljišta, ali se neki kriterijumi moraju zadovoljiti za uspešnu proizvodnju.

-Zapreminska težina zemljišta (težina 1 cm^3 zemljišta), izražava se u gramima i pokazuje koliko je masa 1 cm^3 zemljišta veća od iste zapremine vode. Kreće se od 0,1 (humus) do 2,0 (teški mineralni horizonti) i sa dubinom zemljišta se povećava. Vinovoj lozi odgovara 0,6-0,9.

-Poroznost ili šupljikavost (zapremina svih šupljina zemljišta), najveću poroznost imaju peskovita a najmanju glinovita zemljišta. Razlikujemo: vrlo porozna $>60\%$ do slabo porozna $<30\%$ poroznosti.

-Mehanički sastav, od izuzetne važnosti. Najviše joj odgovaraju zemljišta krupnijih čestica sa dosta šljunka, kamena i dr. koja su propusnija za vodu, lakše i brže se zagrevaju, povoljnijeg vodnog, vazdušnog i toplotnog režima. Zemljišta sa česticama 3-5 mm koje se pri sušenju ne raspadaju a pri vlaženju ne bubre najbolja su u pogledu usvajanja i čuvanja vode, lako se zagrevaju, sporo hlade i povoljnog vazdušnog režima. Nasuprot njima nepovoljna su glinovita zemljišta koja su hladna, lošeg vodno vazdušnog režima, gde je razvoj korena i usvajanje hranjivih materija otežano.

-Struktura zemljišta (povezanost zemljišnih čestica u agregate različitih oblika i veličine), najpovoljnija za vinovu lozu jeste mrvičasta (0,5-5 mm) ili graškasta struktura (5-10 mm).

-Vodni režim; najbitnije je prisustvo dovoljne količine vode u rizosferi (zoni zemljišta gde se nalazi najveći deo korena). Voda u zemljištu može biti:

hemijski vezana (količina ove vode je mala i ona nije značajna za vin.lozu);

fizički vezana voda koja je vezana za zemljišne čestice i vin.loza je samo delimično može koristiti);

kapilarna voda (nalazi se u kapilarima zemljišta) i to je najkorisniji oblik vode u zemljištu;

gravitaciona voda (ne zadržava se već otiče u dublje slojeve);

voda u obliku vodene pare;

voda u čvrstom stanju (led – pri t° zemljišta $<0^\circ\text{C}$).

Poljski vodni kapacitet je količina vode koja se zadrži u zemljištu posle ocedivanja vode gravitacijom. Određuje donju granicu vlažnosti koja je optimalna i za vin.lozu ta granica je 60-70%.

Visoka podzemna voda tj. plića od 1m, je štetna i može dovesti do ugušenja korena (nedostatak kiseonika).

-Vazdušni režim; vin.lozi najviše odgovaraju zemljišta kod kojih je 40% pora ispunjeno vazduhom, a 60% vodom.

-Toplotni režim; (sposobnost da usvoji i otpusti određenu količinu toplote). Zbijenija zemljišta, sa više gline su nepovoljnog režima jer se teško zagrevaju i brzo hlade, dok se zemljišta sa krupnijim česticama brže zagrevaju i sporije hlade. Zemljišta sa većim sadržajem humusa brže se zagrevaju i imaju bolji toplotni režim. Tamna zemljišta su boljeg toplotnog režima od svetlijih. Zemljišta na južnim, jugoistočnim i jugozapadnim položajima se brže i više zagrevaju od zemljišta na drugim položajima.

Agroekološki uslovi gajenja lešnika

Lešnik zahteva u toku godine kako dovoljno vode u zemljištu, tako i relativne vlage u vazduhu. Vrlo je značajno da su padavine pravilno raspoređene po mesecima. Nedostatak vode se manifestuje višestruko nepovoljno:

plodovi otpadaju, nedovoljno se formira jezgro, kvalitet plodova se smanjuje – krupnoća nije karakteristična, a i jezgra su lošijeg kvaliteta. Ocenjuje se kao potrebno 700-800 mm taloga, odnosno oko 70 mm mesečno. U fazi intenzivnog porasta plodova i letorasta najpotrebnija je voda – to su meseci: maj i jun.

Sve sorte su nejednako otporne na nedostatak vode. **Osetljivije su sorte na lakom, peskovitom zemljištu, kao i na plitkim zemljištima.** Smatra se da je za lešnik povoljna lokacija sa hidrotermičkim koeficijentom od oko 1,25.

Lešnik je heliofit – to znači da su za njega pogodniji osvetljeni položaji. Osvetljenost se reguliše i brojem stabala po hektaru. Potvrdu da lešnik zahteva dosta svetlosti nalazimo u njegovom gajenju oko Sredozemnog mora.

U fazi cvetanja vetrovi su vrlo štetni. Tihi vetrovi u toku godine manje mu smetaju. Tuča – grad takode može štetno da deluje.

Lešnik kao drvo može da uspeva svuda, ali su njegovi zahtevi u pogledu klime **strogo precizirani kada se gaji radi proizvodnje plodova.** To se vidi, pre svega, po tome što su zemlje najveći proizvođači svih plodova sa klimatskim uslovima u kojima nema mnogo niskih temperatura. Sa povoljnim klimatskim uslovima za gajenje lešnika isticu se: Turska, Španija, Italija, Kalifornija. Zemljišta na kojima se lešnik gaji dosta su neplodna. To znači da su klimatski činioci vrlo značajni i od njih zavisi njegovo uspešno gajenje.

Za dobru rodnost je potrebna i dobra osvetljenost. Pogrešno je uvreženo shvatanje da lešnik podnosi i uspeva u senci. Reproductivni organi su po periferiji krune što potvrđuje zahteve lešnika za osvetljenjem kako bi se oni formirali.

Tehnologija spravljanje vina od jabuka

Za spravljanje vina od jabuka potrebno je koristiti pozne sorte jabuka zbog njihove veće tehnološke vrednosti, što znači da su ove sorte u svojoj tehnološkoj zrelosti i sadrže veću količinu šećera i kiselina nego sorte koje ranije sazrevaju.

Da bi se dobilo kvalitetno vino proces tehnologije proizvodnje počinje još od berbe.

Plodove jabuke treba koristiti samo ako su zreli, čisti bez stranih primesa, neoštećeni i probrani za ovu svrhu. Takođe moraju biti potpuno zdravi, trule plodove odstraniti

Jabuke nakon berbe (ne treba koristiti prezrele plodove) ne koristiti odmah već ih ostaviti na dozrevanje. Najpre ih treba skladištiti na temperaturi od 16 do 20 stepeni celzijusovih.

Vina spravljena od skladištenih jabuka odlikuju se većim sadržajem ekstrakta .

Tehnološki proces odvija se kao i kod vina od grožđa i to posebno kao za bela vina.

Faze koji se obavljaju u toku proizvodnje su: berba, pranje plodova, klasiranje, odstranjivanje grubih nečistoća, pranje plodova, usitnjavanje plodova , muljanje, sumporisanje, ceđenje idr.

Nakon berbe i skladištenja jabuke treba proveriti da nije počelo truljenje i takve odmah odstraniti.

Plodove jabuke oprati čistom vodom jer ma koliko vodili računa one su ipak zaprljane pa se na taj način odstranjuje kako prljavština tako i eventualno površinske strane primese.

Nakon toga jabuke usitniti seckalicom što će u mnogome pomoći lakšem muljanju.

Sledeća faza je muljanje i obavlja se na muljačama. Kod nas se obično koriste muljače koje su napravljene od metala pa zbog toga treba delove koji dolaze u dodir sa plodovima zaštititi specijalnim lakom za to namenjenim kako kasnije ne bi došlo do posledica koje se teško otklanjaju , jer u protivnom može doći da usled muljalja nepoželjni delovi prelaze u širu i kasnije mogu da prouzrokuju mućenje i pogoršanje ukusa vina.

Nakon muljanja formira se tečna masa- kljuk koji se prihvata u posudu u kojoj će se odvijati dalje faze.

Potrebno je da se sada već dobijeni kljuk odmah sumporiše u suprotnom u dodiru sa vazduhom došlo bi do oksidacije i kljuk bi potamneo.

Kljuk treba odmah sumporisati sa 5grama sumpor-dioksida na 100 kg. kljuka.

Najlakše je sumporisati vinobranom, imajući pri tom u vidu da se iz jednog grama oslobađa

$\frac{1}{2}$ sumpordioksida , pa tako i treba preračunavati koliko vinobrana treba dodati širi. Računajući ovako treba dodati 10grama vinobrana na 100kg.kljuka. Ovako se sumporiše odoka.

Najpouzdanije je ispitati sastav kljuka laboratorijski na osnovne parametre i odrediti tačnu količinu vinobrana ili sumpor-dioksida koji treba dodati.

Ceđenje -Male količine kljuka mogu se cediti u Koš cednicama a ako se radi o velikim količinama ceđenje se obavlja na pak-cednicama.

Ceđenje treba obavljati lagano da bi sok ravnomerno isticao. Pritisak treba da bude u početku lagan i blag a postepeno da se povećava. U toku ceđenja masa koja se cedi obavezno se rastresa zbog svoje gustine.

Nakon ceđenja dobija se sok koji se u posebnim posudama ostavlja a dalje se odvijaju procesi vinifikacije u ovom slučaju za dobijanje voćnih vina. Kada se dobije tzv. mlado jabučno vino sledi nega , pretakanje, bistrenje, filtriranje kao i odležavanje i dozrevanje.

Zadrugarstvo

Unutrašnja organizacija zadruga

Unutrašnju organizaciju zadruga uređuje upravni odbor, na predlog direktora zadruga.

Zadruga može, kao svoje delove, imati radne jedinice, pogone, odeljenja, druge (konkretne) nazive, koje utvrdi upravni odbor.

Pojedini delovi iz stava 2., određeni odlukom upravnog odbora, mogu imati ovlašćenja u pravnom prometu, u okviru delatnosti zadruga i poslova koji se u njima obavljaju, kao i poseban obračun rezultata poslovanja i poseban podračun.

Napomena: Odbrom Zakona o zadrugama kojom se određuje sadržina zadružnih pravila nije posebno predviđeno da se u pravilima uređuje i pitanje unutrašnje organizacije zadruga, ali je naglašeno da se pravilima uređuju i druga pitanja koja su značajna za poslovanje zadruga. Saglasno ovome svaka zadruga, u zavisnosti od vrste zadruga, vrste i obima delatnosti, dislociranosti njenih delova, tj. osnivača i sl., treba da u svojim pravilima utvrdi osnove svoje unutrašnje organizacije, koja bi se, na osnovu toga, bliže uredila posebnim aktom. Pojedine zadruga, pogotovo one manje, sa manjim brojem zadrugara, neprofitnog karaktera i sl., nemaju naravno, ni potrebe za uređivanjem unutrašnje organizacije, jer čine prostu, tj. jedinstvenu celinu, ali neke druge, kao što su, npr. zemljoradničke, treba svakako da uredi unutrašnju organizaciju i to, pre svega, iz praktičnih razloga.

U svakom slučaju pitanje unutrašnje organizacije stvar je svake zadruga i o tome odlučuju zadrugari usvajajući zadružna pravila.

Uslovi i način sticanja statusa zadrugara

Status zadrugara stiče se pod uslovima i na način koji su predviđeni ovim pravilima, u skladu sa Zakonom o zadrugama.

Status zadrugara zadruga mogu steći ona lica koja ispunjavaju uslove predviđene Zakonom za osnivanje zadruga.

Napomena: uslovi za sticanje statusa zadrugara date zadruga moraju se konkretno utvrditi u zadružnim pravilima, polazeći od zakonskih uslova za sticanje statusa zadrugara u pojedinim vrstama zadruga i njenim specifičnostima. Zato se ovde i ne mogu dati konkretni uslovi za sticanje statusa zadrugara, jer je reč o opštem modelu zadružnih pravila, čija pojedina rešenja treba da budu na sasvim određeni način razrađeni u pravilima date zadruga.

Lice koje ispunjava uslove za sticanje statusa zadrugara može steći taj status ako prihvati prava, obaveze i odgovornosti zadrugara utvrđene ugovorom o osnivanju i zadružnim pravilima.

Licu koje želi da stekne status zadrugara obezbediće se zahtev i pristupna izjava i pružiti odgovarajuća obaveštenja sa ovim dokumentima i drugim pitanjima položaja zadrugara u zadrugi.

Upravni odbor (ili drugi organ) razmatra prispere zahteve i pristupne izjave i o njima donosi odluku najkasnije u roku od 20 dana od njihovog prijema.

Predsednik upravnog odbora dužan je da pismenim putem obavesti podnosioca zahteva o odluci upravnog odbora, najdocije u roku od deset dana od donošenja odluke iz stava 1.

U slučaju da podnosilac zahteva ne bude obavešten u roku iz stava 2., smatra se da njegov zahtev nije prihvaćen. Podnosilac zahteva čiji zahtev nije prihvaćen, odnosno koji nije u propisanom roku obavešten o odluci povodom njegovog zahteva, ima pravo žalbe skupštini zadruga, u roku od 15 dana od prijema obaveštenja da je njegov zahtev odbijen, odnosno u istom roku ako mu obaveštenje o razmatranju njegovog zahteva nije dostavljeno po isteku roka u kome je trebalo da bude obavešten o podnetom zahtevu.

Na osnovu donete odluke o prihvatanju zahteva podnosilac zahteva potpisuje pristupnu izjavu i od tog momenta stiče status zadrugara i time sva prava i obaveze koje imaju ostali zadrugari.

Ako podnosilac zahteva ne potpiše pristupnu izjavu u roku koji mu je određen u obaveštenju da je njegov zahtev prihvaćen, smatra će se da je odustao od zahteva za sticanje statusa zadrugara.

Odbredbe o sticanju statusa zadrugara odnose se i na sticanje statusa zadrugara od strane naslednika umrlog zadrugara.

**Cene voća i povrća - kvantaške pijace u Srbiji
za period 2.- 8.12.2013. godine**

<i>Jedinica mere din/kg</i>	<i>Centralna Srbija</i>			<i>Vojvodina</i>	
	<i>Beograd</i>	<i>Kraljevo</i>	<i>Niš</i>	<i>Novi Sad</i>	<i>Subotica</i>
Banana (Banana)	100	100			80
Grejfrut (Grapefruit)	90	110			
Grožđe-belo ostalo (Grapes-white other)		100			80
Grožđe-crno ostalo (Grape-black other)	80	100			80
Jabuka ajdared (Apples Idared)	35				
Jabuka zlatni delišes (Apples Golden Delicious)	55				
Jabuka Greni Smit (Apples Granny Smith)	55				
Jabuka-ostala (Apples-other)	50	30			40
Kivi (Kiwi)	130				
Kruška (Pear)	70	50			
Limun (Lemon)	85	90			
Mandarina (Tangerine)	100	65			
Orah (Walnut)	650				800
Pomorandža (Orange)	80	70			80

<i>Jedinica mere din/kg</i>	<i>Centralna Srbija</i>			<i>Vojvodina</i>	
	<i>Beograd</i>	<i>Kraljevo</i>	<i>Niš</i>	<i>Novi Sad</i>	<i>Subotica</i>
Brokoli (Broccoli)	130				
Karfiol (Cauliflower)	110				60
Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	100				
Krompir (Potato)	35	25			30
Kupus (Cabbage)	10	10			20
Luk beli (Garlic)	200	200			
Luk-crni (Onion)	35	30			30
Paprika-babura (Pepper-babura)	150				
Paprika ostala (Pepper-other)	160				
Paprika-šilja (Pepper-silja)	160				
Paradajz (Tomato)	90				
Pasulj-beli (Beans white)	260	280			
Patlidžan (Eggplant)	140				
Praziluk (Leek)	40				
Spanać (Spinach)	80				
Tikvice (zucchini)	120				
Zelena salata-komad (Lettuce-piece)	19				
Šargarepa (Carrot)	30	30			30

Cene voća - zelene pijace u Srbiji za period 2.- 8.12.2013. godine

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA						DOMINANTNE CENE					
	Beograd Kalenić	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	SRBIA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA
Banana (Banana)	120	110	110	110	110	110	100	110	100	100	120	120	110	90	100	90	110	110	90	110	110	90
Grejpfrut (Grapefruit)	150	150		150	150	150	150	150	150	150			130	120	100	120	150	150	120	150	150	120
Grožđe-belo ostalo (Grapes-white other)	200	150	100	120	150	100		60	400				100	100	80	100	100	100		100	100	100
Grožđe-crno ostalo (Grapes-black other)	150	120	100	100	150	100							100	100	100	100	100	100		100	100	100
Jabuka ajdared (Apples Idared)	50	50	50	50	50	50	50	60	50	50			60	35			50	50		50	50	50
Jabuka zlatni delišes (Apples Golden Delicious)	60	70	50		50	50	50	70		60			80	45			50	50		50	50	50
Jabuka Greni Smit (Apples Granny Smith)	60	70			50	50	50	60	50				80	40			60	60		60	60	60
Jabuka-ostala (Apples-other)	70	70	40	40	70	50	50	60	35	50			60	50	35	50	50	50		50	70	50
Kivi (Kiwi)	200	150	150		120	120	130	150	120				150	80			150	150		150	150	150
Kruška (Pear)	100	100			70	100		120					100	70	80	80	100	100		100	100	80
Limun (Lemon)	150	120	130	110	130	130	120	100	130	120			100	120	130	120				130	130	120
Mandarina (Tangerine)	130	100	130	95	90	120	120	120	100	120			120	100	100					120	120	100
Orah (Walnut)	700	800	700	600	700	800	600	750	700	800	700		800	850	700	850	1300			700	700	850
Pomorandža (Orange)	120	100			100	120	120	100	110	120			120	100			100					

Cene povrća - zelene pijace u Srbiji za period 2.- 8.12.2013. godine

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA					DOMINANTNE CENE								
	Beograd Kalenić	Beograd	Skadarlija	Ćačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	SRBIJA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA	
Brokoli (Broccoli)	200	200	200	100	180	200	130	170						150	100	100	100	100	100	100	200	200	100	100
Karfiol (Cauliflower)	150	180	100	100	150	90	150							150	70	80	70	100	100	100	150	150	70	70
Krastavac-saladni (Cucumber for salad)	120	120			100	100	100	100						120							100	100		
Krompir (Potato)	70	60	30	40	50	30	50	55	60	50	60	50	60	60	40	50	40	40	40	40	60	60	40	40
Kupus (Cabbage)	30	20	10	20	20	10	20	25	12	20				15	12						20	20		
Luk beli (Garlic)	500	300	400	300	210	300	300	250	500	200				300	250	200	250	250	250	250	300	300		
Luk-crni (Onion)	80	70	50	70	50	70	50	60	60	50	60	50	60	70	50	50	50	45	45	45	50	50	50	50
Paprika-babura (Pepper-babura)	250	200	200	200	150	150								160	130	120					200	200		
Paprika ostala (Pepper-other)	250	250	150	100	60																			
Paprika-šilja (Pepper-silja)	180	250	130	100	150	100	150							100	200						150			
Paradajz (Tomato)	150	120	60	100	80	70	100	80						100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Pasulj-beli (Beans white)	400	350	240	270	300	260	300	290	280	240				350	300	300	320				300	300	300	300
Patlidžan (Eggplant)	200	200			80									200							200	200		
Praziluk (Leek)	80	70	50	30	50	60	70	100	100	30				80	80	100								80
Spanać (Spinach)	100	60	100	100	100	100	80	90						80	140	140	140	140	140	140	100	100	100	140
Tikvice (zucchini)	200	180	140	130	150									150	120						150			
Zelena salata-komad (Lettuce-piece)	50	50	50	25	30	25	40	30	15					50	40	40	40	40	40	40	40	40	50	40
Šargarepa (Carrot)	80	70	50	40	60	50	60	60	50	50	60	50	50	80	50	50	50	60	60	60	50	50	50	50

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 2.- 8.12.2013. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija										Vojvodina						Dominantna cena- Srbija		
			Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica		Subotica	Zrenjanin
Bikovi	>500kg	HF																		215	
Bikovi	>500kg	SM																			245
Dviske	sve težine	sve rase	180	150	120																180
Jagnjad	sve težine	sve rase	270	240	240	230	250	250	250	280	250										300
Jarad	sve težine	sve rase	200	240	170	210	200														250
Junad	<=300kg	HF																			190
Junad	<=300kg	SM	240																		270
Junad	350-480kg	sve rase				220	240	230													210
Junad	>480kg	sve rase	220																		240
Goze	sve težine	sve rase	100	100	100	130															120
Krave za klanje	sve težine	HF			170																140
Krave za klanje	sve težine	SM					150	145	150												130
Krmače za klanje	>130kg	sve rase	170	190	150																160
Ovca	sve težine	sve rase	150	120	100	100	150	110	110	140	140										130
Prasad	16-25kg	sve rase	270	270	240	240	270	280	260	250	260	240									270
Prasad	<=15kg	sve rase	280	250	250	270	250	280	250	250	270	250									280
Priplodne ćurke	sve težine	sve rase																			320
Telad	80-160kg	HF	340																		300
Telad	80-160kg	SM	440		330	370	350	330													400
Tovljenici	80-120kg	sve rase	190	220	180	200	190	190	190	200	190	190									190
Tovljenici	>120kg	sve rase	180	200	170	170	170	150	170	190	190	190									170
Šilježad	sve težine	sve rase	180	160		190	170	190	170												210

Klanične cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 2. – 8.12.2013. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Grad Beograd	Braničevski	Pčinjski	Mačvanski	Nišavski	Pirotski	Podunavski	Raški	Zajčarski	Moravički	Šumadijski	Juzno-bački	Juzno-banatski	Severno-bački	Srednje-banatski	Sremski	Dominantna cena - Srbija	
Bikovi	>500kg	HF	220																230	230
Bikovi	>500kg	SM	240									240							250	230
Dviske	sve težine	sve rase											150					130		
Jagnjad	sve težine	sve rase		230										240				240		240
Junad	<=300kg	HF																230		
Junad	<=300kg	SM																260		
Junad	350-480kg	sve rase		210	230	200		240				240						240		240
Junad	>480kg	sve rase									240				230			220	200	240
Krave za klanje	sve težine	HF	130															140		
Krave za klanje	sve težine	SM		150	160	160	150	150	160	180	160	150	150	150	140			180		150
Krmače za klanje	>130kg	sve rase		140	160	160	160	150	150	150	150	150	160	160	140			150		150
Ovca	sve težine	sve rase		130	150	150	110	110	130	110			100	100				110		110
Prasad	16-25kg	sve rase		250	250	240		230	230	220	240	240	240	240	250	260		250		250
Prasad	<=15kg	sve rase																250		250
Telad	80-160kg	HF																280		270
Telad	80-160kg	SM		300	400	400	350	350	330	400	380	350	370	370				370		270
Tovljenici	80-120kg	sve rase	185	180	180	190	190	190	190	190	190	220	180	180	180	200	190	190		190
Tovljenici	>120kg	sve rase		150	170	170		160	160	170	180	200	160	160				185		185
Šilježad	sve težine	sve rase	160							240								170		160

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

Poljoprivredna savetodavna i stručna služba Srbije

Poljoprivredna savetodavna i stručna služba Negotin

